

"La Gloriosa" Causes de la revolució.

(Últim període
del regnat
d'Isabel II

Crisi Econòmica

Financera

- Problemes amb la xarxa ferroviària.
  - Es va fer molta inversió de capital en la borsa, però donava poc rendiment econòmic (pocs viatgers i mercaderies per agricultura agrària).
  - Els valors de les accions baixen → Inversors exigeixen subvencions al Govern → El Govern no té fons (tenia molt deute públic).
- ⇓
FALLIDA FINANCERA → Crisi bancària i de crèdit → préstecs cancel·lats.
↓
Alarma entre particulars i empreses.

Industrial

- La Guerra de Secessió en EUA interromp el subministrament de cotó.
↳ S'encareix la matèria prima: moltes empreses (que ja venien menys) no poden pagar-la → **ONADA D'ATUR** → **BAIXA EL NIVELL DE VIDA**.

Subsistències

- 1866 → Males collites → Escassetat del blat → augment de preus.
- FAM I VIOLENCIA SOCIAL** ← → augment de productes bancs.

Aquesta crisi econòmica provocarà **DEMANDES SOCIALS**

- Negociants: volen mesures per salvar les seves inversions en borsa. Volen proteccionisme industrial.
- Obrers i pagesos: Denúncien misèria.

S'inicia una **CRISI POLÍTICA** (pàgina següent).

1866 · Revolta de sergents en la Caserna de San Gil → Reprimida per O'Donell.

↓
La reina separa a O'Donell del Govern
↓

Però els pròxims presidents (Narváez i González Bravo) també governarien per decret.

Davant la impossibilitat d'accedir al govern per mecanismes constitucionals, el Partido Progresista (Prim) i el Demòcrata es neguen a participar en les eleccions i signen el...

...PACTE
D'OSTENDE

→ Objectius

- Insurrecció
- Fi monarquia
- Eleccions (República o monarquia)

1867

→ Mor O'Donell i els unionistes s'hi sumen al Pacte d'Ostende.

Les causes de
la Revolució
Crisi política

1868 · **INSURRECCIÓ MILITAR** contra Partido Moderado (govern).
Monarquia Isabel II.

→ Al capdavant Prim (progresista).
Serrano (unionista).

→ Victòries: Les tropes guanyen a Alcolea i el moviment s'estén per tota la península. El govern dimiteix. Isabel s'exilia a França.

→ Forces populars: Dirigides per demòcrates i republicans.

Constitueixen forces revolucionaries a moltes ciutats per organitzar la insurrecció.

→ Demanen

- * Llibertat.
- * Sobirania.
- * Separació església / estat.
- * Supressió de quintes.

- * Sufragi universal.
- * República.
- * Repartiment de la propietat
- * Eleccions a corts constituents (...)

- No comparteix les postures més radicals de les juntes revolucionàries.

Formació del nou govern
(principis d'octubre)

- General Serrano (p. progressista) → Regent.

- Prim (unionista) → President del Govern. → Ordena la dissolució de juntes revolucionàries i el desarmament de la milícia nacional.

→ Ignora les propostes radicals.

El nou
Govern

El govern provisional satisfà
algunes demandes populars

* Llibertat d'impremta.

* dret de reunió i associació.

* sufragi universal.

Constitució
de 1869

* Convoca eleccions a les Corts Constituents (sufragi univ. masculí + 25 anys).

↓
RESULTATS

* Catalunya: 21 de 37 diputats republicans.

* Espanya: 85 de 221 diputats republicans.

* El mes de febrer elaboren
una nova Constitució

* Sobirania nacional.

* Sufragi universal masculí.

* Drets i llibertats.

* Llibertat de residència, ensenyament i religió.

* Divisió de poders.

* Estat monàrquic (reis amb poders limitats).

* Aprovada la Constitució, les Corts confirmen

* Serrano regent.

* Prim president.

NOU GOVERN
"ECONOMIA"

- * El nou govern havia de reorientar la política econòmica:
  - Defensa del lliurecanvisme.
  - Obertura del mercat espanyol a l'entrada de capital estranger.
  - Supressió de la contribució dels consums (restablerta el 1870).
  - Contribució personal (segons renda) per compensar la pèrdua d'ingressos a la Hisenda.
  - Nova moneda: la peseta.
- * Problema Hisenda:
  - Molt deute públic i + deute amb la banca estrangera. → solució
  - He de salvar els ferrocarrils.

Llei de mines
↓
Venta/concessió de jaciments a companyies estrangeres.

Nou panorama
polític.

- * Dreta: moderats (fidels a Isabel II. Nobles i propietaris agraris.
conjunció monàrquica-democràtica. → Defensen la monarquia subordinada a la sobirania nacional. Tenen el suport de la burgesia, classes mitjanes i part de l'exèrcit.
- * Centre: sector unionista.
- * Esquerra: Partit Demòcrata Federal (guanyador a Catalunya. Defensen la República.
  - ↳ Benèvols: respecten la legalitat. "El govern ha d'impulsar el federalisme".
  - ↳ Intransigents: Defensen la insurrecció popular per proclamar la República.
- * Unitaris: conservadors que defensen la unitat de l'Estat. No volien federalisme.

La Constitució de 1869 no satisfà les reivindicacions populars → Frustració classes populars

Dura repressió del
Govern de Prim

← Es fan pactes per
provocar insurreccions

← Demanen una
República Federal

← Conflictes pagesia: volien millor repartiment de terres
← Revoltes urbanes:

- impostos ↓
- No quintes.
- ↑ preus.

1870 · El govern de Prim accepta la candidatura d'Amadeu de Savoia. Tres dies abans del seu nomenament assassinen a Prim (Savoia perd el seu principal defensor).

A les Corts només obté el suport de 191 dels 311 diputats.

Regnat
d'Amadeu
de Savoia

Dinastia amb
suport escàs

Oposició de l'aïstocràcia, el clero, les camarilles d'Isabel II, part de l'exèrcit.

Les classes populars cada cop eren més republicanes.

Els moderats volien a Alfons (fill d'Isabel II).

Hisenda pública (emet + deute públic).

Problemes que
es va trobar

Enfrontament entre partits.

Conflicte carlí.

Guerra de Cuba.

Insurreccions republicanes.

Fi del regnat

Amadeu va viure 6 governs en 2 anys. L'11 de febrer de 1873 renúncia el tron i abandona Espanya.

Primera República

- * Febrer de 1873 → Dimiteix Amadeu de Savoia. Les Corts, que tenen la sobirania nacional, sotmeten a votació la proclamació de la República.
  - Resultats:
    - * 238 vots a favor
    - * 32 vots en contra⇒ Hi havia vots monàrquics a favor de la República, volien guanyar temps per aconseguir el retorn dels Borbs.
- * 1r president: Estanislau Figueras.
- * Poc suport real i aïllament internacional: només reconeguda per EUA i Suïssa. Europa era burgesa i conservadora.
- * Rebuda amb entusiasme dels sectors populars: volien canvi social (-hores i + salari).
- * 8 de març: Catalunya anuncia que és un ESTAT CATALÀ dins de la República Espanyola.
- * No i No! → Els dirigents republicans no admeten la proclamació immediata de la República ni la solució als problemes del proletariat → Repressió de les revoltes socials.
- * Quan "es pacifica" la situació es convoquen eleccions a les Corts constituents (10 de maig).
- * Resultats: Guanyen els republicans federals (amb una abstenció de + del 60%).
- * 7 de juny: Proclamació de la República Federal.
  - 1r President: Estanislau Figueres.
  - 2n President: Francesc Pi i Margall → volia: (Només va durar mesos, no va poder complir-ho tot)
    - * Separació església i estat.
    - * Independència de les colònies.
    - * restaurar la disciplina de l'exèrcit.
    - * lleis socials.
    - * Elaborar constitució.
  - [No s'arriba a aprovar. Era semblant a la de 1868. Novetat: Estat no centralista i estat amb 17 Estats. Cuba tindria el seu propi estat.]
    - CONSTITUCIÓ FEDERAL

*Conflictes armats que es troba:

*Carlins

*Guerra de Cuba

*Cantonalisme

Pi i Margall no vol acabar amb la revolta cantonal amb armes, dimiteix

Entra Nicolàs Salmeron

Dimiteix Salmeron

Entra el republicà conservador Emilio Castelar → gir a la dreta de la República

Acció militar contra el cantonalisme (poder de l'exèrcit)

Castelar es troba sense el suport de les Corts

Governa de forma autoritària (amplies atribucions als caps militars per mantenir l'ordre públic.)

* **MOCIÓ DE CENSURA**: Figueras, Pi i Salmeron presenten una moció de censura per tornar als plantejaments inicials de la República.

* 3 de gener (1874) → Castelar perd 120 a 100 vots.

Govern d'esquerres a la vista!

Però... el General Pauia exigeix la dissolució de les Corts. Troba poca resistència perquè la República mai va tenir molt suport.

El general Serrano encapçalà ara la República (conservador)

Demanen el retorn d'Alfons XII (fill d'Isabel II)

* Desembre 1874: Pronunciament militar de Martínez Campos. Fi República, proclamació d'Alfons XII (règim conservador).

Primera
República

